

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

A genti rendszer

Forrás:

Az Újság

Bp.

(Hely)

1913

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

331.615

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helvszám

A genti rendszer

A munkanélküliek segélyezése

Budapest, május 9.

Holnap osztja ki a főváros a munkanélkülieknek az 50.000 korona segélyt. A munkanélküliek segélyezése a fővárosnak nagy szociális tette, de a szervezett munkásság ezzel az intézkedéssel nincsen megelégedve és a segélyt nem is fogadja el. A munkásság ugyanis csak azt a munkanélküliséggel szemben való biztositást, illetve segélyezést fogadja el, amely az u. n. genti rendszer szerint történik. Ennek a rendszernek legfeljebb alapelve az, hogy a szakszervezetek útján történik a segélyezés és pedig nem egyes esetekben és ötletszerűleg, hanem állandóan és megfelelő állami és törvényhatósági támogatással. Ez a genti rendszer Dániából indult ki és az összes nyugateurópai államokban elterjedt. Az angol parlament nemrégiben törvényt hozott a munkanélküliség elleni biztositásról és ez a törvény is a genti rendszert fogadja el alapul. Ez a rendszer teljesen kielégíti a munkásságnak azt a követelését, hogy az állam, illetve a hatóság támogassa a már meglévő munkanélkülieket segélyező intézményeket. Azaz az egész segélyezésnek tulajdonképpen biztositás a jellege. Gent városa például mintegy 75%-kal járul hozzá a szakszervezeti segélyezéshez. A tagok heti befizetéseket teljesítenek és befizetéseik nagysága és időtartama szerint kapják a segélyt. Dániában az 1911—12. évben az átlagosan segélyezett munkanélküliség esetére biztositó szervezetek száma 53 volt, taglétszámuk 111.187. Az egyesületek összes bevétele 2.276.429 koronára emelkedett, amely összeghez az állam 770.578 koroná-

val, a községek pedig 338.993 koronával járultak hozzá. Az összes bevételeknek tehát majdnem a fele állami és községi, vagyis hatósági hozzájárulás.

Az állami és községi hozzájárulás mértékét a törvénnyel határozzák meg és pedig úgy, hogy az állami hozzájárulás a tagok által befizetett járulékok egyharmadáig, a községi hozzájárulás pedig a tagjárulékok egyhatodáig terjed.

A segélyezés tartalma természetesen igen különböző, de van olyan szervezet, amely három hónappal hosszabb ideig is segélyezte tagjait. Az az összeg tehát, amelyet a főváros megszavazott a munkanélküli segélyezésre, igen csekély összeg akkor, mikor Budapesten több, mint 30.000 munkanélküli ember van.

A genti rendszer ugyan bizonyos terhet ró az államra, de ezzel szemben megvan az az előnye, hogy a segélyben tényleg szükségben levő emberek részesülnek. A dán törvény például megállapítja, hogy szervezetileg kifogásolható egyéneket a pénztár nem köteles tagjai közé felvenni.

A genti rendszer tulajdonképpen azon a beálláson alapszik, hogy a munkanélküliség veszedelme nemcsak a munkások ügye. Nem lehet tehát a munkanélküliség ellen a küzdelem egész terheit a munkásság vállára helyezni. A társadalomnak és az államnak kell a munkásság segítségére sietnie. Hogy miképpen támogassa a hatóság a munkásságot, arra vonatkozólag már többféle rendszert próbáltak ki, de minden eredmény nélkül, mert a szakszervezetek nélkül az állandó segélyezés kérdését lehetetlen megoldani.

Az állami támogatás természetesen országon-

ként változik. Norvégiában az állam a munkanélküliek segélyezésére kiadott összegek egyharmadát visszatéríti, de a hozzájárulási összeg kétharmad részét az állam a községektől szedi be. Franciaországban a szervezetek munkanélküli segélyezés kiadásait 16—32 százalékat kapják vissza az államtól. Ha a szervezet három megyén túl terjed, 32 százalékot kap, a helyi szervezetek pedig 16 százalékot kapnak vissza.

Ha Budapesten a genti rendszert megvalósítanánk, még pedig úgy, hogy a főváros maximálisan 5%-os hozzájárulást vállal, akkor sem vállalna magára a város elviselhetetlen terhet. A legutóbbi gazdasági válság éveiben, 1908., 1909. és 1910. években, a szakszervezetek a következő összegű segélyeket osztották ki: 1908-ban 453.742 koronát, 1909-ben 368.074 koronát és 1910-ben 347.874 koronát. Ha feltesszük, hogy ennek az összegnek háromnegyed részét budapesti munkások kapták, akkor a főváros 1908-ban 170.153 koronával, 1909-ben 138.027 koronával és 1910-ben 130.457 koronával terhelné meg budgetjét. Ez pedig nem olyan összeg, amelyet a főváros ne bírna el.

A genti rendszer mindenütt a világon bevált.